

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel și de către inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Vacari Anatolie Alexandru, născut la 17 august 1959, originar din r-nul Rezina, s. Horodiște, domiciliat în r-nul Rezina, s. Otac.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 09.11.2012-09.03.2015
2. instanța de apel: 06.04.2015-20.05.2015
03.05.2016-20.06.2016
3. instanța de recurs: 12.08.2015-15.03.2016
21.07.2016-26.10.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 09 martie 2015, Vacari Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea din contul lui Vacari A. în beneficiul ÎM „Otac Servicii” prejudiciul material în sumă de 16.726 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Anatolie Vacari, activând în funcția de primar al s. Otac, r-nul Rezina de la 30 mai 2003 până la 05 iunie 2011, validat în această funcție prin hotărârile Judecătoriei Rezina din 30 mai 2003 și 20 iunie 2007, fiind persoană cu funcție publică, permanent abilitată în instituția de stat nominalizată cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, prevăzute de art. 29 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, folosind intenționat situația de serviciu în interes material și personal, s-a implicat direct în activitatea ÎM „Otac Servicii”, participând, în situația conflictului de interese, cu drept de vot la adoptarea deciziilor și

soluționarea problemelor ce vizau interese personale, profitând de funcția pe care o deținea, prin deciziile adoptate, acordând fără just temei preferințe lui și rudelor apropiate, din interes propriu, prin acțiunile întreprinse - contribuind la gestionarea, contrar destinației lor, a resurselor materiale și financiare publice, prin ce a săvârșit infracțiunea de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe.

Astfel, Vacari A., acționând în mod intenționat, din interes material și personal, folosind intenționat situația de serviciu în interes propriu, în perioada anilor 2010-2011, având ca scop facilitarea procurării de către ÎI „Gemeni”, fondator al căreia era la acel momentul fiul său, Vacari I., a unor imobile de la ÎM „Otac Servicii”, a scris personal și cum a considerat necesar, în Registrul de evidență a dispozițiilor și ordinelor ÎM „Otac Servicii”, din numele administratorului întreprinderii nominalizate Rudi P., ordinele ce vizau activitatea întreprinderii, inclusiv ordinul nr. 12 din 21.09.2010 cu privire la comercializarea activelor neutilizate ale întreprinderii în procesul tehnologic, prin care, făcând abuz de funcția sa de primar al s. Otac, r-nul Rezina, s-a numit în calitate de președinte al comisiei de licitație, participând, contrar prevederilor art. 5 alin. (2) al Legii cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15.02.2008 și la adoptarea deciziilor de desemnare a câștigătorului în urma licitațiilor la care a participat ÎI „Gemeni” și ordinul nr. 14 din 16.03.2011 cu privire la comercializarea activelor neutilizate ale întreprinderii, prin care, la fel, făcând abuz de funcția pe care o deținea, în interes personal, a divizat unul din bunurile expuse la licitație - fosta secție de uscarea fructelor, în mai multe loturi separate, majoritatea din care, în rezultatul „licitației cu reducere” din 05.05.2011, au fost procurate de către ÎI „Gemeni”.

Tot el, activând în aceeași funcție, acționând intenționat în interes material și personal, făcând abuz de funcția publică de primar pe care o deținea, contrar prevederilor pct. 4.1 al Statutului ÎM „Otac Servicii”, conform cărora, administratorul întreprinderii este numit și eliberat din funcție de către Consiliul local în condițiile Legii (prin concurs), la 29.04.2011 a emis dispoziția nr. 9 prin care l-a eliberat din funcție pe administratorul Pavel Rudi, iar prin dispoziția cu nr. 10, cu aceeași dată, l-a numit în funcția de administrator al ÎM „Otac Servicii” pe fiul său, Alexandru Vacari, care, la 11.05.2011, în baza unei delegații a ridicat de pe contul bancar al întreprinderii nominalizate, conform ordinului de eliberare a numerarului nr. 05946, mijloace bănești în sumă de 5.000 lei, iar la 08.06.2011 în același mod, a mai ridicat de pe contul bancar al întreprinderii, conform ordinului de eliberare a numerarului nr. 13874, mijloace bănești în sumă de 2.000 lei, bani ce nu au fost reflectați de fapt în registrul de evidență a documentelor de încasare și plată atât la intrări, cât și la cheltuieli, dar pentru redarea acestor acțiuni a unui caracter legal, scopul plăților a fost indicat - salariul pentru luna mai 2011 și cheltuieli de gospodărie.

Tot el, activând în aceeași funcție, în mod intenționat și din interes material și personal, nefiind angajat al ÎM „Otac Servicii”, făcând abuz de funcția publică de primar pe care o deținea, în baza dispozițiilor nr. 10 din 22.12.2010 și nr. 11 din 20.04.2011, perfectate de el personal, a primit din casieria ÎM „Otac Servicii” mijloace bănești în sumă totală de 16726 lei, echivalentul la acea perioadă a 1000 euro,

efectuând din contul acestor mijloace bănești, în perioada decembrie 2010 - ianuarie 2011, în scopuri personale, o călătorie în Republica Italia, iar întru legiferarea acestui abuz, peste aproape patru luni, la 15.04.2011, a inclus în Registrul de evidență a dispozițiilor și ordinelor ÎM „Otac Servicii”, din numele administratorului întreprinderii Rudi Pavel, ordinul cu nr. 17, prin care dânsul, în calitate de președinte al comisiei de licitație, ar fi fost delegat în Republica Italia la o expoziție de vânzări și tehnologii moderne în industria prelucrătoare.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1. Procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vacari A. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 6 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții publice pe un termen de 5 ani.

3.2. Inculpat, care a contestat legalitatea acesteia solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2015, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către:

5.1. Procuror, în temeiul pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.2. Inculpat, în temeiul pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe capetele de învinuire înaintate.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2016, a fost respins ca inadmisibil, recursul ordinar, declarat de inculpat, admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2015, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016 a fost respins ca nefondat apelul declarat de către inculpat, admis integral apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Vacari Anatolie Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, stabilindu-i amendă în mărime de 2.000 unități convenționale, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 6 ani. A fost admisă integral acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea din contul lui Vacari Anatolie în beneficiul Primăriei s. Otac, r-nul Rezina a prejudiciului material în sumă de 675.939 lei.

8. Instanța de apel în motivarea soluției adoptate, apreciind probele administrate, a constatat, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, astfel în mod eronat a recalificat acțiunile inculpatului din prevederile art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, în prevederile art. 327 alin. (1) Cod penal.

În asemenea condiții, instanța de apel conducându-se de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și vercidității lor, care în ansamblu au confirmat vinovăția lui Vacari A. în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel a reținut, că necătând la faptul că inculpatul vina nu o recunoaște, vina acestuia se confirmă prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Bîtcă A., a martorilor Rudi P., Ștubei M., Găinaru I., Lipciu V., Doni V., Jenerenco S., Bîtcă V., Diaconu I., Gamarța G., Tatarin A., Lefter N., Beț N., Doni E., Ceban E., Duca V., Duca I., Lefter V., Beț A. și prin materialele cauzei și anume: actul privind rezultatele inspectării financiare tematice la ÎM „Otac Servicii” (f.d. 13-18 V. 1); dispozițiile nr. 9 și nr. 10 din 29 aprilie 2011 (f.d. 49, 52 V. 1); ordinul nr. 12 din 21 septembrie 2010 (f.d. 75 V. 1); actul reviziei economico-financiare-tematice a Primăriei Otac din 06 ianuarie 2012 (f.d. 15-28 V. 2); actul controlului reconvențional din 30 decembrie 2011 (f.d. 75-85 V. 2); actul controlului reconvențional din 30 decembrie 2011 (f.d. 144-146 V. 2); informația Camerei Înregistrării de Stat – Oficiul Teritorial Orhei nr. 692 din 26 decembrie 2011 (f.d. 151 V. 2); extrasul din cont al ÎM „Otac Servicii” pentru perioada de 30 iunie 2006 – 21 martie 2012 (f.d. 263-266 V. 2); răspunsul O.T. Orhei a Camerei Înregistrării de Stat din 11 octombrie 2012 (f.d. 149 V. 4).

Totodată, instanța de apel a notat, că potrivit rechizitoriului, Vacari A. a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, învinuire ce a fost modificată de către procuror în ședința de judecată, solicitându-se încadrarea acțiunilor inculpatului în prevederile art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a reținut, că Vacari A., activând în funcția de primar al s. Otac, r-nul Rezina de la 30 mai 2003 până la 05 iunie 2011, validat în această funcție prin hotărârile Judecătoriei Rezina din 30 mai 2003 și 20 iunie 2007, fiind persoană cu funcție publică, permanent abilitată în instituția de stat nominalizată cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, prevăzute de art. 29 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, și în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, fiind persoană publică, a comis infracțiunea de abuz de serviciu, acțiuni soldate cu urmări grave, acțiuni săvârșite cu folosirea situației de serviciu.

În asemenea condiții Vacari A., acționând în mod intenționat și din interes material și personal, folosind intenționat situația de serviciu, în interes propriu și al fiului său în perioada de timp cuprinsă între anii 2010 - 2011, având ca scop procurarea de către ÎI „GEMENI”, fondatorul și administratorul căreia era la acel moment fiul său, la un preț redus a imobilelor ÎM „Otac Servicii” a scris în Registrul de evidență a dispozițiilor și ordinelor ÎM „Otac Servicii” din numele administratorului întreprinderii nominalizate, Rudi P., ordinul nr. 12 din 21 septembrie 2010 și nr. 14 din 16 martie 2011 „Cu privire la comercializarea activelor neutilizate ale întreprinderii în procesul tehnologic” prin care a fost constituită comisia de licitație pentru comercializarea activelor neutilizate în procesul tehnologic a întreprinderii, totodată făcând uz de situația de serviciu s-a numit în

calitate de Președinte al Comisiei de Licitatie, încălcând astfel prevederile art. (5) alin. 2) al Legii cu privire la Conflictul de Interese, nr. 16 din 15 martie 2008, deoarece participant la licitație a fost fiul său, Vacari I., în calitate de reprezentant și administrator al ÎI „GEMENI”.

Tot el, urmărind același scop, adică procurarea de către ÎI „GEMENI”, la un preț redus a imobilelor ÎM „Otac Servicii”, contrar prevederilor punctului 10 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 480 din 28 martie 2008 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de determinare și comercializare a activelor neutilizate ale întreprinderilor”, care prevede că „activele nesolicitate pe parcursul ultimilor 12 luni la 2 licitații „cu strigare” pot fi expuse la licitații „cu reducere” în modul stabilit de Guvern sau utilizate conform legislației în alt mod”, la 05 iulie 2010, conform anunțului publicat în nr. 24 din 18 iunie 2010 a ziarului săptămânal independent regional „Cuvîntul” a organizat desfășurarea licitației „Cu strigare” pentru comercializarea activelor neutilizate în procesul tehnologic ale întreprinderii ÎM „Otac Servicii”, licitație ce nu a avut loc.

La 29 iulie 2010, conform anunțului publicat în nr. 28 al publicației periodice a Consiliilor Raionale Rezina și Șoldănești „Farul Nistrean” a organizat desfășurarea licitației „Cu reducere” pentru comercializarea activelor neutilizate în procesul tehnologic ale întreprinderii ÎM „Otac Servicii”. Licitatia preconizată nu a avut loc, însă fără perfectarea și publicarea anunțului într-un oarecare mijloc de informare privitor la petrecerea licitației, la 01 ianuarie 2010 conform contractului din aceeași dată încheiat cu Diaconu I., a fost vândut ultimului construcția accesorie nr. 14, cu numărul cadastral 6731106.043.14, cu suprafața de 27 m², evaluată conform raportului de expertiză a Camerei de Comerț și Industrie la un preț de 5.000 lei, la prețul de 2.559 lei, sau cu 2.441 lei, făcând trimitere la faptul că vânzătorul a vândut, iar cumpărătorul a cumpărat la licitația „Cu reducere” din 20 august 2010, petrecută în conformitate cu ordinul nr. 8 din 21 aprilie 2010 emis de ÎM „Otac Servicii”.

La 06 noiembrie 2010, conform anunțului publicat în nr. 206-209 al Monitorului Oficial al RM din 22 octombrie 2010, a organizat desfășurarea licitației „Cu strigare” a activelor neutilizate în procesul tehnologic ale întreprinderii ÎM „Otac Servicii”.

Astfel, contrar prevederilor art. 5 alin. (2) al Legii cu privire la Conflictul de Interese, nr. 16 din 15 februarie 2008 și prevederilor punctului 10 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 480 din 28 martie 2008 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de determinare și comercializare a activelor neutilizate ale întreprinderilor” în total au fost vândute 16 bunuri imobile din proprietatea administrației publice locale a primăriei s. Otac r-nul Rezina, la prețul de 1.400.067 lei, bunuri evaluate conform rapoartelor Camerei de Comerț și Industrie a RM la prețul de 2.054.000 lei, sau mai puțin cu 653.933 lei, prin care fapt bugetului primăriei s. Otac, r-nul Rezina, i-a fost cauzat o daună materială în proporții deosebit de mari.

Tot el, activând în aceeași funcție acționând în mod intenționat și din interes material și personal, folosind intenționat situația de serviciu, în interes propriu și al fiului său, contrar prevederilor punctului 4.1 din Statutul ÎM „Otac Servicii”,

conform cărora administratorul întreprinderii este numit în funcție și eliberat din funcție de către consiliul Local în condițiile legii prin concurs, la 29 aprilie 2011 a emis Dispoziția nr. 9, prin care l-a eliberat din funcție pe administratorul Întreprinderii Municipale - Pavel R., iar prin Dispoziția nr. 10 din aceeași dată l-a numit în funcție de administrator al întreprinderii nominalizate pe fiul său, care la rândul său la data de 11 mai 2011 în baza Delegației nr. 2 din aceeași dată, a ridicat de pe contul bancar al reprinderii nominalizate conform ordinului de eliberare a numerarului nr. 05946, mijloace bănești în sumă de 5.000 lei, iar la data de 08 iunie 2011 în aceeași modalitate, a ridicat de pe contul bancar al întreprinderii nominalizate conform ordinului de eliberare a numerarului nr. 13874 mijloace bănești în sumă de 2.000 lei, în total 7.000 lei, care de facto nu au fost reflectați în registrul de evidență a documentelor de încasare și plată, atât la intrări cât și la cheltuieli, dar pentru redarea caracterul legal al acțiunilor sale în primul caz, scopul plății a fost indicat în delegație - salariu pentru luna mai 2011, iar în cel de-al doilea caz a fost indicat scopul plății - cheltuieli de gospodărie.

Tot el, activând în aceeași funcție, acționând în mod intenționat și din interes material și personal, folosind intenționat situația de serviciu, în interes propriu, având scop, efectuarea unei deplasări în Italia în scopuri personale, pe perioada de timp cuprinsă de la 16 mai 2011 până la 31 mai 2011, nefiind angajat al ÎM „Otac Servicii”, a scris în Registrul de evidență a Dispozițiilor și Ordinilor ÎM „Otac Servicii” din numele administratorului întreprinderii nominalizate, Rudi P., Ordinul nr. 17 din 15 aprilie 2011, prin care dânsul a fost delegat ca Președinte a Comisiei de Licitatie în or. Latina, Republica Italia, în baza căruia a luat din casieria întreprinderii mijloace bănești în sumă totală de 16.726 lei, mijloace bănești care i-au fost eliberate în baza Dispozițiilor nr. 10 și nr. 11 din 22 decembrie 2010, perfectate personal de dânsul.

În acest context, instanța de apel a menționat, că prima instanță eronat a ajuns la concluzia precum că în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele componente infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a remarcat, că prima instanță incorect a ajuns la concluzia, că în baza probelor anexate la dosar, licitațiile „cu reducere” din 20.08.2010, 06.11.2010, 22.01.2011, 26.02.2011, 05.05.2011 și 04.06.2011 au precedat licitațiile „cu strigare” din 13.05.2010, 05.07.2010, 29.07.2010, 06.11.2010, 22.01.2011, care din lipsă de participanți au fost declarate nule, precum și veridicitatea copiilor anunțurilor despre licitații publicate în Monitorul Oficial, deoarece din materialele dosarului rezultă, că în ziua de 20.08.2010 și 04.06.2011 nu au fost organizate și petrecute careva licitații cu reducere, nefiind publicat în acest sens un anunț, nici în Monitorul Oficial, nici în ziarele locale „Cuvîntul”, „Farul Nistrean”, fapt confirmat prin răspunsurile primite în acest sens de la redacțiile publicațiilor nominalizate și documentele privind organizarea și petrecerea licitațiilor ridicate de la ÎM „Otac Servicii”.

Mai mult, instanța de apel a mai stabilit, că Vacari A. l-a eliberat contrar legii din funcție pe administratorul ÎM „Otac Servicii” – Rudi P., iar prin Dispoziția nr. 10 din aceeași dată la numit în calitate de administrator pe fiul său. În acest sens,

instanța de apel a menționat, că potrivit pct. 4.1 al Statului ÎM „Otac Servicii” și pct. 17 al Regulamentului model al Întreprinderii Municipale, administratorul se numește și se eliberează din funcție în condițiile Legii de către Consiliul local. Astfel s-a stabilit faptul, că inculpatul a făcut abuz de funcția deținută, prin emiterea a două acte normative în lipsa competenței corespunzătoare, totodată fiind menționat și faptul, că Dispoziția nr. 10 din 29 aprilie 2011 se referă la o rudă de gradul I al inculpatului, fiind în prezența conflictului de interes.

În asemenea condiții, instanța de apel conducându-se de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și vericidității lor, care în ansamblu au confirmat vinovăția lui Vacari A. în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 225 Cod de procedură penală și 219 Cod de procedură civilă, a admis integral acțiunea civilă înaintată de către Primăria s. Otac r-nul Rezina și a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul primului a prejudiciului material în sumă de 675.939 lei, cuantumul căruia a fost dovedit pe parcursul examinării cauzei penale, rezultând din totalitatea mijloacelor de probă.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

9.1. Procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, prin care solicită casarea parțială a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă că:

- la adoptarea soluției instanța de judecată nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând prevederile art. 75 Cod penal;

- instanța de apel a ignorat faptul, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, în rezultatul căreia a prejudiciat Primăria s. Otac r-nul Rezina în proporții deosebit de mari, abuzând de situația de serviciu, nu s-a ținut cont nici de comportamentul inculpatului pe întreg parcursul efectuării urmăririi penale, cât și cercetării judecătorești, nu a restituit paguba cauzată prin infracțiune, astfel pedeapsa aplicată este una prea blândă în raport cu prejudiciul cauzat.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

9.2. Inculpatul, prin care solicită casarea parțială a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- referitor la capătul de învinuire ce se referă la abuzul comis în eliberarea din funcție și numirii în funcție a administratorului ÎM „Otac Servicii”, instanța de apel urmează să verifice minuțios cadrul legal ce reglementează raporturile din acest

domeniu;

- referitor la capătul de învinuire ce se referă la deplasarea în Republica Italia, este de menționat faptul, că nu a fost demonstrat cu certitudine că anume inculpatul a emis actele de decizie prin care s-a decis delegarea acestuia în Republica Italia, și nici cele prin care i-au fost acordate mijloacele financiare;

- concluzia instanței de apel referitoare la faptul, că a fost dovedită vinovăția inculpatului pe capătul de învinuire referitor la abuzul de serviciu prin participarea și luarea deciziilor în cadrul licitațiilor desfășurate în perioada anilor 2010-2011 prin care au fost vândute activele neutilizate a ÎM „Otac Servicii”, a fost adoptată ca rezultat al admiterii unei erori grave de fapt;

- decizia instanței de apel urmează a fi casată, deoarece în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate, iar acțiunile acestuia pe toate capetele de învinuire nu se încadrează în latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

10.1. Referitor la recursul ordinar declarat de procuror.

Autorul își întemeiază recursul său în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, precum și *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Așadar, Colegiul penal menționează că, temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală poate fi aplicat în cazul când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

Din textul recursului declarat se evidențiază, că de fapt, autorul nu argumentează ilegalitatea hotărârii instanței de apel din punct de vedere al erorilor de drept invocate sub aspectul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ce au fost comise la judecarea cauzei.

Totodată instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată că, temeiul invocat de către recurent și prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art.

414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată că instanța de apel a cercetat toate probele prezentate și le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile făcute de instanțele judiciare ierarhic inferioare rezultă din lucrările dosarului și concordă cu situația factologică. Cât privește alegațiile recurentului precum că, instanța de apel a ignorat faptul comiterii de către inculpat a unei infracțiuni grave, în rezultatul căreia a prejudiciat Primăria s. Otac r-nul Rezina în proporții deosebit de mari, abuzând de situația de serviciu, fără a se ține cont și de comportamentul inculpatului pe întreg parcurs al efectuării urmăririi penale, cât și cercetării judecătorești, nu a restituit paguba cauzată prin infracțiune, astfel pedeapsa aplicată fiind una prea blândă în raport cu prejudiciul cauzat, Colegiul penal se va expune la analiza temeiului prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele invocate de recurent privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul consideră, că nu sunt întemeiate și suficiente pentru desființarea hotărârii instanței de apel.

Cu referire la temeiul pentru recurs invocat de autor - *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, specificat la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează, că recurentul critică hotărârea dată în partea pedepsei considerând, că inculpatului urma să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră.

Colegiul, consideră că nici acest temei pentru recurs invocat de recurent nu și-a găsit confirmarea în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La fel, Colegiul apreciază ca neîntemeiat și argumentul recurentului privind faptul, că *instanța de apel a ignorat faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, în rezultatul căreia a prejudiciat Primăria s. Otac r-nul Rezina în proporții deosebit de mari, abuzând de situația de serviciu, nu s-a ținut cont nici de comportamentul inculpatului pe întreg parcursul efectuării urmăririi penale, cât și cercetării judecătorești, nu a restituit paguba cauzată prin infracțiune, astfel fiindu-i stabilită o pedeapsă prea blândă*, deoarece din textul deciziei instanței de apel rezultă, că acțiunile lui Vacari A., au fost

încadrate în prevederile art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar legea penală pentru astfel de infracțiune prevede pedeapsă sub formă de amendă de la 1.000 la 2.000 unități convenționale sau închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 5 la 10 ani. Astfel, în opinia Colegiului penal, la stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de scopul pedepsei penale, de motivele expuse în cererea de apel, de personalitatea inculpatului, care nu are antecedente penale și care nu a recunoscut vinovăția, stabilindu-i maximul pedepsei cu amendă în mărime de 2.000 unități convenționale, ceea ce constituie 40.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe termen de 6 ani, totodată în conformitate cu prevederile art. 219 Cod de procedură civilă, a fost admisă integral și acțiunea civilă prin care a fost dispusă încasarea din contul lui Vacari A. în beneficiul Primăriei s. Otac r-nul Rezina, a prejudiciului material în mărime de 675.939 lei.

Mai mult, referitor la argumentul invocat de recurent, precum, că consideră eronată concluzia instanței de apel privind stabilirea pedepsei inculpatului ca fiind una prea blândă, Colegiul penal atrage atenția, că sancțiunea acestei legi prevedea amendă sau închisoare cu privarea de drepturi, iar în asemenea condiții, instanța de apel în mod judicios a aplicat legea penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Instanța de recurs consideră, că instanța de apel a fost în drept de a nu-i aplica inculpatului pedeapsa cu executare, care nu era obligatorie. Prin urmare, în contextul în care potrivit alin. (2) art. 75 Cod penal – o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei, instanța de judecată fiind în drept să ia o decizie în acest sens conducându-se de propriile convingeri și legea penală.

Astfel, argumentul recurentului precum că în privința inculpatului urma a fi aplicată o pedeapsă mai aspră, Colegiul îl consideră nefondat, deoarece instanța de apel just a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite ce se clasifică ca gravă, de personalitatea inculpatului, precum și de prevederile normelor prevăzute de partea Generală a Codului penal, în acest fel stabilindu-i inculpatului maximul pedepsei cu amendă prevăzută la articolul menționat.

În consecință, Colegiul statuează că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

10.2. Referitor la recursul declarat de inculpat.

Autorul își întemeiază recursul său în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Din textul recursului declarat se evidențiază, că autorul critică, hotărârea instanței de apel, sub aspectul pct. 6 alin (1) art. 427 Cod de procedură penală, prin faptul că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului referitor *la capătul de învinuire ce se referă la abuzul comis în eliberarea din funcție și numirii în funcție a administratorului ÎM „Otac Servicii”, instanța de apel urmează să verifice minuțios cadrul legal ce reglementează raporturile din acest domeniu.* Însă aceste alegații urmează a fi apreciate de către instanța de recurs ca neîntemeiate, deoarece instanța de apel a reținut, că atribuțiile primarului localității sunt expres indicate în art. 29 Legea privind Administrația Publică Locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, iar administrarea ÎM se realizează în conformitate cu Statutul ÎM „Otac Servicii”, aprobat prin decizia fondatorului, adică Consiliul Local Otac cu nr. 9/1 din data de 14 noiembrie 2008, iar în baza pct. 16 din Regulamentul-model al ÎM, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 387 din 06 iunie 1994 este stipula expres – *„administrarea întreprinderii este efectuată, în conformitate cu statutul ei, de către conducătorul (managerul) acesteia (în continuare - conducătorul), pe care îl numește și eliberează din funcție fondatorul, iar în caz de necesitate și în cazul mai multor fondatori, în structura administrativă a întreprinderii va fi inclus consiliul director”.* Deci, în cazul de față fondator este Consiliul local al s. Otac r-nul Rezina. În asemenea condiții primarul localității Vacari A., contrar legii la eliberat pe Rudi P. din calitate de administrator al ÎM „Otac Servicii” și tot contrar dispozițiilor legale prin emiterea dispozițiilor nr. 10 din aceeași dată, l-a numit în calitate de administrator al întreprinderii nominalizate pe fiul său, astfel profitând și făcând abuz de puterea pe care o avea în calitate de primar.

Colegiul penal, nu poate reține ca întemeiat nici argumentul referitor *la capătul de învinuire ce se referă la deplasarea în Republica Italia, fiind menționat faptul, că nu a fost demonstrat cu certitudine că anume inculpatul a emis actele de decizie prin care s-a decis delegarea sa în Republica Italia, și nici cele prin care i-au fost acordate mijloacele financiare,* astfel instanța de apel a just a stabilit, că prin dispozițiile nr. 10 din 22 decembrie 2010 și nr. 11 din 20 aprilie 2011, perfectate de către inculpat, acesta a primit din casieria ÎM „Otac Servicii” suma de 16.726 lei (f.d. 157 v. 1), iar temei de plată fiind indicat ordinul nr. 17 din 05 aprilie 2011 acesta vizând delegarea inculpatului în Republica Italia pe perioada de timp 17 aprilie 2011 – 27 aprilie 2011 în vederea bunei desfășurări a licitației din 5 mai 2011, pentru atragerea unor noi investiții pe teritoriul s. Otac r-nul Rezina. La acest capitol de menționat este și faptul, că martorul Rudi P., a declarat în instanțele de judecată că scrisul din ordinul dat îi aparține inculpatului, totodată potrivit informației eliberate de către Primăria s. Otac r-nul Rezina, Vacari A. s-a aflat în concediu anual din data de 01 mai 2011 pentru o

perioadă de 35 zile (f.d. 97 v. 3). În asemenea condiții, instanța de apel, întemeiată a conchis, că versiunea înaintată de către inculpat vizavi de această deplasare are un caracter declarativ urmărind scopul eschivării lui de la răspunderea penală pentru faptele comise prin abuz de serviciu în interes personal.

În argumentarea recursului, recurentul a mai menționat, că „a fost dovedită vinovăția inculpatului pe capătul de învinuire referitor la abuzul de serviciu prin participarea și luarea deciziilor în cadrul licitațiilor desfășurate în perioada anilor 2010-2011 prin care au fost vândute activele neutilizate a ÎM „Otac Servicii”, a fost adoptată ca rezultatul admiterii unei erori grave de fapt” – **fapt ce nu corespunde realității**, deoarece din materialele cauzei rezultă, că instanța de apel a analizat ansamblul de probe prezentat de către organul de urmărire penală, (*expuse la pct. 8 al prezentei decizii*) au audiat partea vătămată, și martorii, astfel în urma analizei tuturor probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și-au motivat soluția.

Așadar, analizând textul deciziei atacate instanța de recurs constată, temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate și le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea condamnării inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii imputate. La fel, Colegiul penal constată, că, instanța de apel în hotărârea sa, a făcut o analiză amplă a probelor care au fost administrate în prezenta cauză, confirmând învinuirea adusă lui Vacari A. în comiterea infracțiunii imputate. Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile făcute de instanțele judiciare ierarhic inferioare rezultă din lucrările dosarului și concordă cu situația factologică.

Referitor la pretinsa încălcare invocată de recurent și prevăzută de pct. 8) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, instanța de recurs consideră, că acest temei la fel nu este incident în prezenta cauză.

Sub aspectul situației de *“neîntrunire a elementelor infracțiunii”*, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Din textul recursului rezultă, că inculpatul critică hotărârea instanței de apel adoptată invocând că nu a comis fapta imputată, iar probele administrate la caz nu indică direct la săvârșirea de către inculpat a faptei incriminate.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu

respectarea normelor de procedură penală, mai mult ca atât, nici partea apărării nu invocă ilegalitatea obținerii cărorava probe pe parcursul procesului penal.

Latura obiectivă a infracțiunii analizate include următoarele semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de folosire a situației de serviciu; 2) urmările prejudiciabile, și anume – daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 327 Cod penal se caracterizează prin intenție directă sau indirectă, motivul infracțiunii în cauză având un caracter special: 1) interesul material; 2) alte interese personale.

În asemenea condiții, instanța de recurs remarcă, că „ *inculpatul folosindu-se de situația de serviciu în interes propriu și al fiului său, în perioada de timp cuprinsă între anii 2010-2011 (ocupând funcția de primar al s. Otac r-nul Rezina), având ca scop procurarea de către ÎI „Gemeni” (fondator și administrator căreia era la acel moment fiul său), la preț redus a imobilelor ÎM „Otac Servicii” a înscris în Registrul de evidență a dispozițiilor și ordinilor, din numele administratorului întreprinderii nominalizate, Rudi P., Ordinul nr. 12 din 21 septembrie 2010 și Ordinul nr. 14 din 16 martie 2011 ce se referă la comercializarea Activelor Neutilizate ale Întreprinderii în Proces Tehnologic, prin care a fost constituită comisia de licitație, totodată făcând uz de situația de serviciu, inculpatul s-a numit în calitate de Președinte al acestei comisii”*. Astfel, Colegiul penal stabilește, că în conformitate cu pct. 8 al Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 martie 2009 – *în cazurile de expunere la licitație a activelor neutilizate în procesul tehnologic al întreprinderilor, în vederea comercializării sau obținerii dreptului de locațiune, Comisia de licitație se instituie în modul stabilit de Regulamentul cu privire la modul de determinare și comercializare a activelor neutilizate ale întreprinderii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 480 din 28 martie 2008*. Totodată potrivit prevederilor pct. 6 al Hotărârii Guvernului nr. 480 din 28 martie 2008 – *pentru determinarea activelor neutilizate ale întreprinderilor prin ordinul administratorului (conducătorului) întreprinderii se instituie comisia pentru determinarea activelor neutilizate (în continuare – comisia) din 5-7 persoane, din ce rezultă, că **membrii comisiei de licitație inclusiv președintele acestuia, este desemnat de către conducătorul întreprinderii ce petrece licitația***. În atare situație rezultă, că inculpatul, prin emiterea Ordinilor nr. 12 din 21 septembrie 2010 și nr. 14 din 16 martie 2011, cu privire la realizarea activelor neutilizate, **acestea fiind emise din numele conducătorului ÎM „Otac Servicii”, Rudi P., iar în realitate introduse cu înscris olograf de către Vacari A. (faptul dat fiind confirmat de către Rudi P.), care la acel moment deținea funcția de primar al s. Otac r-nul Rezina – a fost desemnat în calitate de președinte al comisiei de licitație**.

În consecință, Colegiul penal notează, că Văcari A. s-a desemnat în calitate de Președinte al Comisiei de Licitație, inclusiv a licitațiilor la care a participat și ÎI „Gemenii”, **aceasta fiind desemnată de către comisie câștigătoare în privința a 9 loturi expuse la licitație**. Mai mult ca atât, interesul personal al inculpatului în activitate ÎI „Gemenii” a fost dovedite prin acțiunile pretendente ale acestuia, și anume prin depunerea de către inculpat din numele ÎI „Gemenii” la Oficiul

Cadastral a cererii de înregistrare a dreptului de proprietate asupra bunurilor procurate de aceasta, precum și prin preluarea conducerii întreprinderii (de la fiul său – rudă de gradul I) după expirarea mandatului de primar.

În opinia Colegiului, instanța de apel s-a expus asupra tuturor probelor, elucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, pătrunzând în esența problemei de fapt și de drept, cercetând amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a apreciat conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă, iar în concluziile sale a motivat admiterea unor probe și respingerea altora conform art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală. Astfel, instanța de recurs statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind nevinovăția inculpatului, în săvârșirea acțiunilor incriminate lui.

Rezumând cele menționate mai sus, Colegiul apreciază că situația de fapt a fost stabilită de instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, încadrarea juridică dată faptelor este justă și corespunde situației de fapt reținute, în mod corect apreciind că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatului sub aspectul infracțiunii reținute în sarcina lui.

În concluzie, rezumând cele expuse mai sus, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului Vacari A., nefiind identificată de instanța de recurs vreo eroare judiciară, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârii atacate, Colegiul penal consideră ca fiind nefondate criticile formulate de către recurenți în recursurile ordinare declarate, din care considerente se impune soluția privind inadmisibilitatea recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel și de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Vacari Anatolie Alexandru**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 16 noiembrie 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie